

Dosarul nr. 1ra-124/2023
1-15047976-01-1ra-24012023

Curtea Supremă de Justiție
ÎN C H E I E R E

20 iunie 2024

mun.Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte – Malanciuc Ion,

Judecători – Eremciuc Ghenadie, Roic-Botezatu Lilia,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea recursului declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Botezatu Anatolie Xxxx, născut la xxxx, originar din xxxx,
domiciliat în xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.04.2015 - 26.10.2016,

Instanța de apel: 24.11.2016 - 21.03.2018,

29.11.2018 - 29.01.2020,

16.12.2020 - 25.10.2022,

Instanța de recurs: 04.06.2018 - 30.10.2018,

05.05.2020 - 10.11.2020,

24.01.2023 - 20.06.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Dondușeni din 26 octombrie 2016, Botezatu Anatolie a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin. (1) și art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost lăsată fără soluționare acțiunea civilă înaintată de reprezentantul SA „Red Nord-Vest”.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Botezatu Anatolie se învinuiește conform rechizitoriului că, fiind numit în baza ordinului conducerii SA „RED Nord-Vest” nr. 97-p din 21.04.09, în funcția de director adjunct FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, dispunând în corespundere cu pct. 1.4 și pct. 3.6 ale fișei de post directorului adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice, aprobate la 23.01.2013 de conducerea SA „RED Nord-Vest”, de drepturi și obligații în vederea realizării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, încălcând flagrant cerințele imperative ale Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010 (în continuare Regulament) prevăzute de următoarele puncte: - pct. 20 al Regulamentului, potrivit căruia lucrările de proiectare, de montare și de recepționare a instalațiilor de utilizare și de racordare, precum și cele de extindere sau de modificare a acestora se efectuează cu respectarea documentelor normativ-tehnice

obligatorii, cheltuielile fiind suportate integral de către consumatorul final; - pct. 54 al Regulamentului, în corespundere cu care în scopul racordării instalațiilor electrice ale unui solicitant la rețeaua electrică, solicitantul este obligat să obțină de la operatorul de rețea avizul de racordare, conform modelului stabilit în Anexa nr. 3 la prezentul Regulament. Este necesară obținerea avizului și în cazul solicitării majorării puterii electrice pentru un loc de consum. În scopul obținerii avizului de racordare, solicitantul va depune o cerere, în scris, la oficiul operatorului de rețea, care va cuprinde obligatoriu numele, prenumele solicitantului sau denumirea întreprinderii și adresa locului de consum; scopul utilizării energiei electrice; puterea electrică solicitată; categoria de fiabilitate a furnizării; curentul electric solicitat (trifazat sau monofazat); - pct. 61 al Regulamentului conform căruia montarea instalației de racordare se efectuează după achitarea de către solicitant a cheltuielilor pentru montarea instalației de racordare, conform devizului de cheltuieli, întocmit de operatorul de rețea, în baza documentului de proiect, cu respectarea principiilor stabilite în Metodologia de determinare, aprobare și revizuire a prețurilor la serviciile auxiliare prestate de întreprinderile de distribuție a energiei electrice, aprobată în conformitate cu legea, Botezatu Anatolie, folosind intenționat situația de serviciu și bunurile organizației în interesul lui Cotorcea Leonid, cu care se află în relații de rudenie, urmărind direct scopul scutirii lui nejustificate de la achitarea costului serviciilor ce urmau a fi efectuate în folosul și din contul ultimului, în lipsa cererii consumatorului dat privind eliberarea avizului de racordare, fără întocmirea devizului de cheltuieli și fără achitarea prealabilă a costului lucrărilor de montare a instalației de racordare, a organizat executarea pe 05 septembrie 2013 de la ora 10:30 min până la ora 14.00 min, de către personalul sectorului nr.2 FRED Dondușeni la marginea satului Fîntînița, r-nul Drochia, a lucrărilor de montare a doi piloni de beton armat foști în folosință suplimentari și accesoriilor la o linie electrică aeriană de 0,4 kv și realimentarea de la postul de transformare nr.273 la postul de transformare nr.272 a depozitului pentru păstrarea cerealelor, amplasat în extravilanul s. Fîntînița, r-nul Drochia, înregistrat cu titlu de proprietate după Cotorcea Leonid la 11 octombrie 2013.

La executarea lucrărilor specificate din contul SA „RED Nord-Vest”, neîntemeiat au fost folosite materiale (inclusiv 2 piloni de beton armat foști în folosință, accesoriile), mecanismele, utilajul special (mașină de foraj, tractorul, automacara) și mijloacele financiare (salariul muncitorilor), prin care a cauzat SA „RED Nord-Vest un prejudiciu material considerabil în mărime de 26 288,05 lei.

Astfel, faptele lui Botezatu Anatolie au fost calificate de către procuror în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, adică, folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interesul terților, direct, ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanei juridice.

Totodată, instanța de fond a reținut că, Botezatu Anatolie se învinuiește că a săvârșit abuz de serviciu și prin confecționarea, deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă anumite drepturi, în următoarele împrejurări:

Fiind numit în baza ordinului conducerii SA „RED Nord-Vest” nr.97-p din 21.04.2009 în funcția de director adjunct al FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, dispunând în corespundere cu pct. 1.4 și pct. 3.6 ale fișei de post directorului adjunct FRED pe furnizarea

energiei electrice, aprobate la 23.01.2013 de conducerea SA „RED Nord-Vest”, de drepturi și obligații în vederea realizării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, fiind responsabil în virtutea pct. 1.1, pct. 3.5, pct. 3.8, pct. 5.1 ale fișei de post specificate, de organizarea lucrului ce ține de furnizarea energiei electrice, controlul reglementărilor de consum și de evidența energiei electrice, de controlul și îndeplinirea sarcinilor cu privire la realizarea energiei, de efectuarea analizei permanente a pierderilor pentru energie, determinarea zonelor cu pierderi supranormative, motivelor și formelor, care creează aceste pierderi, aplicarea măsurilor operative pentru excluderea pierderilor, alcătuirea calitativă și prezentarea la timp a dărilor de seamă cu privire la energia primită și furnizată, abuzând de situația de serviciu, încălcând flagrant atribuțiile sale funcționale, având intenția diminuării artificiale a indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderi și majorării lor la compartimentul realizării energiei electrice, urmărind scopul obținerii necuvenite a premiilor pentru rezultatele activității filialei, a dispus și a organizat introducerea lunară în perioada de timp 01.01.2013 - 01.09.2014 în programul de calcul a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice în volumul de 657 083 kWh pe conturile (fișele) personale ale următorilor consumatori casnici: nr. xxxx (Galina Pricop, care în realitate nu a avut consum); nr. xxxx (Olesea Cecan, care în realitate nu a avut consum); nr. xxxx (Gheorghe Ilonta, deconectat din 20.12.2000); nr. xxxx (Vera Cozac, deconectată din 10.05.1999); nr. xxxx (Artur Liboni, deconectat din 25.12.2007); nr. xxxx (Aurel Ungureanu, deconectat din 06.02.2012); nr. xxxx (Oleg Roibu, deconectat din 18.03.2011).

Potrivit prevederilor pct. I lit a) al Regulamentului de acordare a primelor din contractul colectiv de muncă pentru anii 2010-2015, la determinarea procentului lunar de premiere angajaților filialei se ia în considerație procentul pierderilor de energie electrică cumulativ de la începutul anului și, respectiv, cu cât e mai mic procentul de pierderi, cu atât mai mare este procentul de premiere.

La rândul său, includerea datelor neveridice în dările de seamă, semnate de Botezatu Anatolie, a avut ca efect micșorarea artificială a coeficienților de pierderi lunare a energiei pe parcursul perioadei specificate și, corespunzător, majorarea în total cu 27 627,13 lei, a mărimii primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date, calculate și achitate ilegal lui Anatolie Botezatu și celorlalți angajați ai filialei în anul 2013 (pentru lunile aprilie, iunie-decembrie) și în anul 2014 (pentru lunile februarie, aprilie-octombrie), în acest mod bugetului SA „RED Nord-Vest” i-a fost adus un prejudiciu material considerabil în valoarea primelor obținute necuvenit.

Faptele menționate ale inculpatului, Botezatu Anatolie, au fost calificate de către procuror în temeiul art. 335 alin. (1) Cod penal, *adică folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, în interes material și alte interese personale, direct, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanei juridice.*

Tot el, Botezatu Anatolie, a fost învinuit că activând în funcție de director adjunct al FRED Dondușeni pe furnizarea energiei electrice, acționând în același timp, loc și împrejurări, știind cu certitudine că în realitate consumatorilor casnici sub nr. xxxx, nr. xxxx, nr. xxxx, nr. xxxx, nr. xxxx, nr. xxxx, nr. xxxx nu le-a fost furnizată energie electrică pe parcursul perioadei de timp 01.01.2013-01.09.2014, urmând scopul falsificării indicatorilor FRED Dondușeni la

compartimentul pierderii de energie electrică, a organizat introducerea lunară în programul de calcul a datelor primare vădit false privitor la livrarea consumatorilor nominalizați în perioada specificată a energiei electrice în volumul de 657 083 kWh, incluzând concomitent aceste date denaturate în dările de seamă lunare „Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni” și „Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni”, care ulterior au fost folosite ca bază pentru stabilirea primelor lunare, calculate și achitate în anul 2013 (pentru lunile aprilie, iunie-decembrie) și anul 2014 (pentru lunile februarie- octombrie) lui Anatolie Botezatu și celorlalți angajați ai FRED Dondușeni, cu majorare nejustificată în sumă de 27 627,13 lei.

Faptele menționate lui Botezatu Anatolie au fost calificate de către procuror în baza art.361 alin.(1) Cod penal, *adică confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă anumite drepturi.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care, Botezatu Anatolie să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale și de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a întreprinderilor pe un termen de 5 ani, iar în baza art. 84 Cod penal, prin cumulul total al pedepselor aplicate, de stabilit pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 1 300 unități convenționale, cu privarea dreptului de a ocupa funcții de administrare a întreprinderilor pe un termen de 5 ani.

Totodată, să fie admisă acțiunea civilă în mărime de 61 106,46 lei, înaintată de către partea vătămată SA „RED Nord-Vest”.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că, instanța de fond a interpretat eronat și unilateral cumulul de probe administrate în cauza penală. Suplimentar, procurorul participant în ședințele instanței de apel a solicitat încetarea procesului penal în privința inculpatului pe episodul ce ține de învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 martie 2018, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror.

5. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar a tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia că inculpatul, Botezatu Anatolie, corect a fost achitat în baza învinuirilor aduse potrivit art. art. 335 alin. (1), 361 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a conchis că, apelul procurorului este declarativ, iar învinuirea adusă inculpatului este întemeiată doar pe declarațiile reprezentantului părții vătămate, a martorilor audiați și descrierea probelor acuzării, care de altfel nu demonstrează incontestabil vina inculpatului în faptele incriminate, astfel apelul nu conține careva argumente întemeiate, afirmațiile expuse în apel fiind contradictorii circumstanțelor stabilite de către instanța de fond

pe parcursul judecării cauzei.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare de către aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, procurorul invocă aceleași argumente ca și în cererea de apel, totodată, a susținut dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele anterioare.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat, casată decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

8. În motivarea deciziei, instanța de recurs a constatat că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de respingere ca nefondat a apelului declarat de către procuror, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Totodată, a stabilit că, instanța de apel a menținut o sentință de achitare care are la bază probe contradictorii, menționând declarațiile martorului, Vacarov Denis care în instanța de fond a indicat că „nu ține minte să fi declarat că a primit indicații de la A. Botezatu pentru efectuarea lucrărilor”, iar la 09 martie 2015, acesta a declarat că „am îndeplinit aceste lucrări, deoarece am primit indicație verbală de la Anatolie Botezatu”, fapt confirmat prin procesul-verbal de audiere a martorului din 09.03.2015 (f.d. 115, vol. IV), fără ca instanța de apel să indice motivele care au dus la aprecierea declarațiilor martorului date în instanța de fond și respingerea declarațiilor acesteia date la urmărirea penală, indicând doar că, temei de a nu crede declarațiile martorului date în instanța de fond nu s-au stabilit, mai ales că declarațiile martorului date în cadrul urmăririi penale nu sunt confirmate de alte probe cercetate, la fel ca și alte probe ale acuzării, aceasta încă odată demonstrând interpretarea unilaterală a probelor apărării de către instanța de apel.

Prin urmare, probele enunțate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature ce au reiterat concluziile instanței de fond, care nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020, a fost admis apelul procurorului, din alte motive decât cele invocate, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, a fost încetat procesul penal în privința lui Botezatu Anatolie în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

În baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. b) CP, se încetează procesul penal în privința lui Botezatu Anatolie pe art. 335 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SA „Red Nord Vest” a fost admisă și s-a încasat de la inculpatul Botezatu Anatolie în beneficiul SA „Red Nord Vest” prejudiciul material în mărime de 61106,43 lei.

10. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, analizând probele administrate de instanța de fond, materialele cauzei, instanța de apel, ținând cont de art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, a reținut că la examinarea cauzei date nu s-a dat eficiență prevederilor art.

93-101, 26- 27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat apreciere probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate și nu a reținut just starea de fapt pe cauză.

Instanța de apel a conchis că, este greșită concluzia instanței de fond privind achitarea lui Botezatu Anatolie pe art.art. 335 alin. (1) și 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Pe episodul privind organizarea efectuării din contul SA „Red Nord-Vest” a lucrărilor de realimentare a depozitului lui Cotorcea Leonid din s.Fîntînița de la postul de transformare nr. 273 la postul de transformare nr. 272, prima instanță nu a dat o apreciere corespunzătoare declarațiilor martorilor audiați pe caz, care demonstrează în mod incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, și anume: Cotorcea Leonid, Vacarov Denis, Suveica Ruslan, Gheorghită Petru, Lungu Vasile, Dementiev Iurii.

Astfel, prin declarațiile martorilor nominalizați, precum și prin celelalte probe scrise, inclusiv rezultatele cercetării la fața locului, conținutul registrelor și altor acte oficiale, este demonstrată integral vinovăția lui Botezatu Anatolie în comiterea abuzului de serviciu.

Referitor la episodul privind abuzul de serviciu, săvârșit în cumul cu confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, instanța de apel a reținut, că achitîndu-l pe inculpat pe acest capăt de acuzare, instanța de fond a expus o concluzie eronată referitor la faptul, că dările de seamă lunare în care, la indicația lui Botezatu Anatolie pe parcursul perioadei îndelungate de timp s-au introdus datele vădit eronate, nu reprezintă un document oficial, întrucît în dependență de conținutul și veridicitatea datelor introduse lunar în aceste acte se stabilea mărimea primelor acordate angajaților filialei în baza prevederilor pct. I. lit. a) al Regulamentului de acordare a primelor din Contractul colectiv de muncă pe anii 2010-2015, potrivit căruia la determinarea procentului lunar de premiere angajaților filialei se ia în considerație procentul pierderilor de energie electrică cumulativ de la începutul anului și, respectiv, cu cît e mai mic procentul de pierderi, cu atît mai mare procentul de premiere.

Includerea datelor neveridice în dările de seamă, semnate de Botezatu Anatolie, a avut ca efect micșorarea artificială a coeficienților de “PIERDERI” lunare a energiei pe parcursul perioadei specificate și, corespunzător, majorarea neîntemeiată în total cu 27627,13 lei a mărimii primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date, calculate și achitate ilegal lui Botezatu Anatolie și celorlalți angajați ai filialei în anul 2013 (pentru 8 lunile aprilie, iunie-decembrie) și în anul 2014 (pentru lunile februarie, aprilie - octombrie), în acest mod bugetului SA „Red Nord-Vest” fiind pricinuit prejudiciul material considerabil în valoarea primelor obținute necuvenit.

Instanța de fond a invocat faptul că, prin probele acuzării nu au fost combătute calculele prezentate de inculpat, potrivit cărora modificările operate în programul de calcul și dările de seamă, nu au influențat nici într-un fel procentul primelor calculate și achitate angajaților FRED Dondușeni.

Atât prin conținutul actului inspectării financiar-tematice din 05 iunie 2015 se combate corectitudinea calculelor inculpatului, cât și prin lipsa sensului de introducere a datelor vădit denaturate în programul de calcul și în dările de seamă ale filialei pe parcursul perioadei atît de îndelungate de timp, în cazul în care aceste acțiuni nu ar avea nici un efect și rezultat asupra

indicatorilor de performanță a subdiviziunii și, respectiv, procentului de prime calculate și achitate angajaților filialei.

Prin urmare, instanța de fond nu a luat în considerație declarațiile martorilor Crețu Ala, Culibaba Veronica, cât și explicațiile programistului Luca Ludmila, care confirmă că introducerea datelor eronate în programul de calcul și dările de seamă a avut loc la indicația directorului-adjunct pe furnizarea energiei electrice, Botezatu Anatolie, care era responsabil de corectitudinea evidenței consumului energiei la FRED Dondușeni.

Astfel, instanța de apel a constatat că, soluția adoptată de către instanță privind achitarea inculpatului Botezatu Anatolie de sub învinuirea lui formulată în baza art. 335 alin. (1), art. 361 alin. (1) CP, este neîntemeiată și contravine bazei probante existente pe cauză, care nu a fost pe deplin verificată și apreciată la justa valoare.

Instanța de apel a considerat combătută poziția apărării privind nevinovăția lui Botezatu Anatolie, aceasta fiind combătută cu soluția instanței de fond, precum că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii imputate, or, prin probele cercetate și analizate pe parcursul procesului penal s-a stabilit fapta infracțională, de comiterea căreia se face vinovat Botezatu Anatolie.

Infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, conform prevederilor art. 16 alin. (2) CP, se consideră infracțiune ușoară, iar cea prevăzută de art. 335 alin. (1) Cod penal, conform prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal, se consideră una mai puțin gravă.

Instanța de apel a reținut în sarcina inculpatului, că acesta a comis infracțiunile la data de 05.09.2013 și în perioada 01.01.2013-01.09.2014. La momentul examinării cauzei în instanța de apel au expirat mai mult de 2 ani, și respectiv, 5 ani din momentul săvârșirii acțiunilor infracționale de către inculpatul Botezatu Anatolie, adică din data de 05.09.2013 și respectiv 01.09.2014.

11. *Decizia instanței de apel din 29 ianuarie 2020* a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului, care, invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

În motivarea celor solicitate a invocat că:

- nu a fost demonstrat faptul că, inculpatul a dat careva indicații privind efectuarea lucrărilor, mai mult ca atât consideră că și fapta în sine, chiar dacă admite în mod teoretic că Botezatu Anatolie a dat careva indicații în acest sens, nu constituie o infracțiune, nefiind întrunite elementele ei;

- din anul 2009, inclusiv și în anul 2013, inculpatul îndeplinea funcția de director-adjunct pe furnizarea energiei electrice, iar în atribuțiile lui, conform fișei de post, nici nu intra darea indicațiilor sau organizarea lucrărilor de întreținere și exploatare a rețelelor electrice. Atribuțiile lui constau doar din chestiuni ce țin de furnizarea energiei electrice;

- în calitate de probe, ce ar confirma vinovăția inculpatului, instanța de apel a făcut referire la multiple declarații ale unor martori, care chipurile demonstrează vinovăția inculpatului, declarații care în realitate s-au dovedit a fi în favoarea inculpatului și care îl dezvinovătesc totalmente;

- în procesul-verbal de audiere a martorului R. Suveică din 12 martie 2015 de la etapa urmăririi penale, procurorul S. Vizniuc, după ce l-a audiat pe acest martor, a făcut corectări și

a indicat, în mod intenționat fals, că autorizația nr. 960 din 05.09.2013 a fost semnată de către inculpat. În realitate, însă, conform registrului de evidență a lucrărilor, autorizația este semnată de către D. Vacarov. Acest fapt a fost confirmat de martorul R. Suveică în ședința de judecată, unde toți participanții au auzit că asemenea corectări în momentul semnării procesului-verbal nu erau;

- cu totul divergente sunt declarațiile unui alt martor, care consideră că a dat declarații vădit mincinoase atât la etapa urmăririi penale, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și în instanța de apel și anume martorul V. Lungu care la data săvârșirii faptei era inginerșef la FRED Dondușeni și după cum am menționat mai sus, în atribuțiile lui directe și intrau chestiuni de organizare a lucrărilor pe liniile și instalațiile electrice;

- în cadrul audierii în calitate de martor a lui V. Lungu în instanța de fond, acesta a declarat că nici nu cunoștea nimic despre acest caz și indicația la executarea lucrărilor, chipurile, a dat-o inculpatul, cu toate că în instanța de apel a declarat că nu a auzit direct, pe viu, ca Botezatu A. să fi dat astfel de indicații;

- un alt martor, potrivit căruia declarațiile acestuia confirmă vinovăția inculpatului este martorul Gheorghiță P., la care de asemenea a fost „corectat” fără acordul lui procesul-verbal de audiere de la etapa urmăririi penale, și anume data când a observat reconectarea depozitului lui Cotorcea L. de la PT 273 la PT 272 (f.d. 129);

- fiind audiat în ședința instanței de apel acest martor și-a menținut declarațiile date în instanța de fond și a confirmat odată în plus că linia electrică de la PT 273 care anterior alimenta depozitele lui Cotorcea Leonid era în stare rea;

- instanța de apel nu a clarificat faptul dacă realimentarea liniei electrice ce ducea spre depozitele lui Cotorcea Leonid, de la un punct de transformare la altul a fost făcută din cauză că linia electrică de la punctul de transformare vechi era în stare avariata sau că a fost o racordare nouă a consumatorului la un alt punct de transformare - întrebare care este esențială în acest episod pentru a stabili ulterior cine urma să suporte costurile pentru lucrările efectuate.

Referitor la celelalte 2 episoade incriminate inculpatului și anume abuzul în serviciu (art.335 alin.(1) Cod penal) și falsul documentelor oficiale (art.361 alin.(1) Cod penal), consideră că și pe aceste episoade, se impune soluția de admitere a recursului cu menținerea sentinței de achitare a inculpatului din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 noiembrie 2020, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

12.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a notat că instanța de apel în motivarea soluției adoptate a constatat că inculpatul Botezatu Anatolie nu a recunoscut vina, totodată în baza probelor administrate în cauză a stabilit vina acestuia în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 335 alin.(1), 361 alin.(1) Cod penal, astfel, neavând acordul și voința inculpatului, privind încetarea procesului penal, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, ultimul nerecunoscând vina, instanța de apel în dispozitiv a liberat de răspundere penală inculpatul Botezatu Anatolie, din motivul intervenirii termenului de prescripție, fără a ține cont de prevederile art. 332 alin. (5), 274 pct. (4), 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a descris probele, făcând constatări privind vinovăția inculpatului, însă fără a fi evaluate acestea în ansamblu, făcând o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea admisibilității sau inadmisibilității probei.

La fel, instanța de apel la baza soluției sale a pus declarațiile principalului martor Vacarov D., fără a asigura prezența acestuia în instanță, totodată, declarațiile martorului nominalizat au fost puse de către instanța de fond la baza sentinței de achitare, astfel, instanța de apel a procedat la o nouă interpretare a declarațiilor martorului, pe care nu l-a audiat în persoană.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2022, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de procuror.

13.1. Instanța de apel a statat că instanța de fond corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat o sentință legală și întemeiată, de achitare a lui Botezatu Anatolie de sub învinuirile aduse în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.335 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

În continuare instanța a expus reperele teoretice cu privire la componența de infracțiune prevăzută de art.335 alin.(1) Cod penal, menționând faptul că din circumstanțele constatate, în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a infracțiunii nominalizate și anume nu s-a constatat fapta prejudiciabilă de folosire a situației de serviciu și a bunurilor „RED Nord-Vest”, de către Botezatu Anatolie în interesele lui Cotorcea Leonid, cu care inculpatul este rudă, or, prima instanță corect a concluzionat că, potrivit fișei de post a directorului adjunct FRED pe furnizare a energiei electrice în atribuțiile inculpatului nu intră darea indicațiilor și organizarea lucrărilor de întreținere și exploatare a rețelelor electrice.

Totodată, instanța a relatat că n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar corobora între ele și ar demonstra că inculpatul Botezatu Anatolie a comis infracțiunea prevăzută de art.335 alin.(1) Cod penal.

Astfel, din declarațiile martorilor audiați în cadrul urmăririi penale, ulterior în instanța de fond și în mod repetat în instanța de apel s-a constatat cu certitudine că, la data de 05.09.2013 în intervalul orelor 10:30-14:00 min. de către personalul sectorului nr.2 FRED Dondușeni, care era condus de către martorul Vacarov Denis, la marginea s. Fîntînița, r-nul Drochia, și anume la transformatoarele LEA de 0,4 kV PT nr.272 și LEA de 0,4 kv fider 1 PT nr.273 au fost efectuate lucrări de întreținere și exploatare a rețelelor electrice.

La fel, din declarațiile martorilor Vacarov Denis și Suveica Ruslan se constată că lucrările respective au fost efectuate în baza autorizației de lucru semnate de către Lungu Vasile.

Din declarațiile martorilor Suveica Ruslan, Vacarov Denis, Gheorghită Petru rezultă că, starea liniei LEA de 0,4 kV fider 1 PT nr.273 era una deplorabilă, fiind înregistrate mari pierderi, necesitând urgent reparație, iar după cum au relatat martorii Vacarov Denis și Lungu Vasile, despre acest fapt s-a discutat și la volanta operativă la care participă toți inginerii, unde a și fost luată decizia de a fi efectuate lucrări de reparație, în urma cărora Vacarov Denis a primit autorizația semnată de șeful - Lungu Vasile.

Prin urmare, afirmațiile martorului Lungu Vasile precum că el nu a eliberat autorizație pentru efectuarea lucrărilor respective, instanța de apel le-a considerat declarative și lipsite de

suport probatoriu.

Mai mult, instanța de apel a conchis că deși martorul Vacarov Denis atât în cadrul urmăririi penale, cât și ulterior pe parcursul examinării cauzei în fond a menționat că lucrările respective au fost efectuate în baza autorizației de lucru semnate de către inginerul-șef Lungu Vasile, iar la finisarea lucrului a fost semnată foaia de parcurs la deplasarea la fața locului, pe care el a pus-o la tabela de pontaj, organul de urmărire penală nu a verificat circumstanțele respective, deși potrivit art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală avea obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuितului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

La fel, instanța a reținut că cele relatate de către martorul Vacarov Denis coroborează cu raportul lunar de înfăptuire a lucrărilor de reparație capitală și exploatare a RE la SE nr. 2 FRED Dondușeni pentru perioada 29.08.2013-12.09.2013, unde la pag. 3 sunt indicate lucrările de montare a pilonilor la PT nr. 273 fider 1 s.Fîntînița (f.d.158-162, vol.I).

În acest context, instanța a remarcat că, verificarea circumstanțelor respective (ridicarea autorizației de lucru semnate de către inginerul-șef Lungu Vasile din 05.09.2013) era necesară și pentru a putea fi verificat volumul de lucru indicat în autorizație în raport cu volumul de lucru efectuat de facto.

Totodată, cele relatate de către martorii nominalizați privind starea deplorabilă a liniei LEA de 0,4 kV fider 1 PT nr.273 se confirmă integral și prin fototabelul anexat la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.02.2015 (f.d.99-105, vol.IV), din care rezultă cu certitudine că propteaua din beton a fost instalată la pilonul din lemn de la intrarea în s. Fîntînița din motiv că acesta era avariat, fiind vizibil faptul cum pilonul stătea înclinat, iar al doilea pilon de beton a fost instalat pentru a face posibilă conectarea liniei de la transformatorul LEA de 0,4 kV fider 1 PT nr.273 la LEA de 0,4 kV PT nr.272.

Starea deplorabilă a liniei LEA de 0,4 kV fider 1 PT nr.273 din s.Fîntînița se confirmă inclusiv și prin actul-prescripția din 12.09.2013 întocmit de către inspectorul din cadrul Inspectoratului Energetic de Stat Edineț (f.d.111-114, vol.IV).

Astfel, la data de 05.09.2013, când au fost efectuate lucrările respective, linia care a fost schimbată de la un transformator la altul alimenta cu energie electrică SRL „Kelley Grains”, care era inclusiv și proprietarul depozitului care la 11.10.2013 a trecut în proprietatea SRL „Agro-Eugen”, a cărui administrator este Cotorcea Leonid, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d.78-79, vol.IV).

În asemenea împrejurări, instanța a reținut că învinuirea înaintată lui Botezatu Anatolie este una neîntemeiată și anume precum că inculpatul a acționat în interesele lui Cotorcea Leonid, cu care este rudă, urmărindu-se astfel scopul direct de a-l scuti pe ultimul de la achitarea serviciilor prestate. Or, în situația în care Botezatu Anatolie urmărea scopul de a-l scuti pe Cotorcea Leonid de la plata serviciilor de conectare a depozitului la sursa de energie electrică, atunci nu este clar de ce la data de 11.09.2013 între SRL „Agro-Eugen” și SA „Red Nord-Vest” au fost încheiate contractul de antrepriză nr. DON n.447 și nr. DON n.448 (f.d.83-97, vol.IV), iar prin factura fiscală din 19.09.2013 se confirmă că SRL „Agro-Eugen” a achitat în beneficiul SA „Red Nord-Vest” suma de 6510,01 lei pentru efectuarea lucrărilor de montaj

electric (f.d.82, vol.IV).

Referitor la contradicțiile între declarațiile martorului Vacarov Denis, care în instanța de fond a indicat că „*nu ține minte să fi declarat că a primit indicații de la A. Botezatu pentru efectuarea lucrărilor*”, iar la 09 martie 2015 în cadrul audierii de către organul de urmărire penală acesta a relatat că „*am îndeplinit aceste lucrări, deoarece am primit indicație verbală de la Anatolie Botezatu*”, instanța de apel a considerat de a da apreciere critică declarațiile martorului dat depuse în cadrul urmăririi penale, or, fiind audiat în instanța de fond acesta a menționat că „*nu ține minte să declarat că a primit personal indicații de la Botezatu Anatolie, susținând în continuare poziția că despre aceasta s-a discutat la volantă, iar lucrările au fost efectuate în baza autorizației de lucru semnate de către Lungu Vasile*”.

Astfel, declarațiile martorului Vacarov Denis depuse în instanța de judecată sunt veridice și reflectă evenimentele ce au avut loc în realitate, iar cele din cadrul urmăririi penale au fost făcute la sugestia organului de urmărire penală, fapt confirmat și prin declarațiile martorului Lungu Vasile, care în cadrul ședinței instanței a declarat că ... „*Demersurile le-a scris din informația direcției de securitate, ei i-au dat toată informația. SIS-ul a venit și i-au arătat conturile și i-au spus să scrie demers la întreprindere*”, precum și prin declarațiile martorului Culibaba Veronica, care a explicat că, în cadrul urmăririi penale a fost impusă de persoana pe nume Sergiu de la SIS să indice că anume Botezatu Anatolie a efectuat modificările respective în program, însă ea a refuzat, deoarece așa ceva nu a văzut.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că în speță, lipsește latura obiectivă a infracțiunii, și anume legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, or, potrivit actului de învinuire s-a constatat că suma prejudiciului cauzat SA „Red Nord-Vest” este de 27 627,13 lei, iar potrivit art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prejudiciul material cauzat SA „Red Nord-Vest” ca urmare a introducerii eronate a indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderi și ca urmare primirea unor prime ce nu se cuvin în sumă de 27627,13 lei nu reprezintă un prejudiciu considerabil pentru SA „Red Nord-Vest” în situația în care la acel moment fondul statutar al întreprinderii era de 110 milioane de lei, și în raport cu rulajul anual al societății.

În acest context, instanța de apel a menționat că, organul de urmărire penală nu a prezentat instanței probe pertinente și concludente din care ar putea fi dedus că Botezatu Anatolie a organizat introducerea lunară pentru perioada 01.01.2013-01.09.2014 în programul de calcul a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice în volum total de 657 083 kwh pe conturile (fișele) personale ale mai multor consumatori casnici, fapt ce a generat micșorarea artificială a coeficienților de pierderi lunare a energiei electrice și, corespunzător, majorarea primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date. Or, din declarațiile martorilor Crețu Ala și Culibaba Veronica se constată cu certitudine că, responsabil de introducerea și modificarea datelor din program era programistul Luca Ludmila, care însă nu a fost recunoscută și audiată în calitate de martor pentru a elucida circumstanțele importante

pentru justa soluționare a cauzei.

Astfel, acuzarea nu a prezentat nici o probă directă în sprijinul învinuirii aduse inculpatului Botezatu Anatolie și nu a înlăturat dubiile rezonabile referitor la vinovăția acestuia. Or, instanța de apel analizând probele prezentate de acuzare și apreciindu-le prin prisma prevederilor art. 101 Cod procedură penală consideră că, vinovăția lui Botezatu Anatolie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.335 alin. (1) Cod penal nu a fost dovedită prin probe suficiente, pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu legea procesuală penală, și în faptele inculpatului lipsește componenta acestei infracțiuni.

Totodată, instanța de apel s-a pronunțat la reperile teoretice cu privire la învinuirea adusă lui Botezatu Anatolie în baza art.361 alin.(1) Cod penal, menționând că, comparând acțiunea de „*introducere a datelor vădit denaturate*” cu cele 4 modalități alternative ale laturii obiective a componentei de infracțiune prevăzute la art. 361 Cod penal și anume - confecționare, deținere, vânzare, folosire, a conchis că nici una dintre acestea nu se regăsesc.

Prin noțiunea „falsificarea documentelor” utilizată, de exemplu, în art. 332 Cod penal, este o noțiune generică în raport cu noțiunea „confecționarea documentelor false” utilizată în art. 361 Cod penal. Or, prin „falsificarea documentelor” trebuie de înțeles oricare din următoarele acțiuni: 1) confecționarea documentelor false; 2) modificarea conținutului unor documente autentice.

Drept urmare, nu este acceptabil ca noțiunea „confecționarea documentelor false” să fie aplicată în următoarele două ipoteze: 1) modificarea conținutului unor documente autentice; 2) introducerea în documente a constatărilor sau mențiunilor false. Or, în caz contrar se va admite o interpretare extensivă defavorabilă, deoarece art. 361 Cod penal ar fi aplicat la ipoteze pe care legiuitorul nu le are în vedere în norma de incriminare.

Astfel, instanța de apel a constatat că la caz lipsește latura obiectivă a componentei infracțiunii prevăzute la art. 361 Cod penal.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, potrivit fișei de post pentru funcția de director adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice de conducere, semnată de către Botezatu Anatolie, la capitolul III – „Obligațiuni” este prevăzut că, directorul adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice de conducere este obligat să asigure evidența energiei electrice primită în rețelele electrice și livrată consumatorilor (pct. 3.1.); efectuarea analizei permanente a pierderilor pentru energia electrică, determinarea zonelor cu pierderi supranormative, motivelor și formelor care crează aceste pierderi, aplicarea măsurilor operative pentru excluderea pierderilor (pct. 3.8), asigurarea efectuării evidenței, alcătuirea și prezentarea dărilor de seamă cu privire la energia primită și furnizată, micșorarea și revizuirea materialelor care prezintă valori (pct. 3.12); iar la capitolul V – „Responsabilități”, acesta se face responsabil pentru asigurarea evidenței energiei electrice primită în rețeaua electrică și realizată consumatorilor (pct. 5.1); la fel, acesta duce responsabilitate disciplinară și materială în conformitate cu legislația în vigoare (pct.5.2) (f.d.140-143, vol.IV).

Instanța de apel a conchis că, reieșind din cerințele și obligațiile inculpatului Botezatu Anatolie nominalizate în fișa de post a funcției pe care acesta o deținea, rezultă că acțiunile inculpatului se atribuie la categoria abaterilor disciplinare, adică la acele fapte săvârșite de către salariat, prin care acesta a încălcat regulamentul intern, contractul individual de muncă sau contractul colectiv de muncă aplicabil, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor

ierarhici superiori.

Din materialele cauzei rezultă că, în privința lui Botezatu Anatolie la data de 13.10.2014 a fost emis ordinul directorului general al SA „Red Nord-Vest” nr. 367-p, potrivit căruia în privința acestuia a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de concediere pentru faptul falsificării indicatorilor la compartimentul pierderi pe anul 2013 și 8 luni a anului 2014 (f.d.40, vol.IV).

Împrejurările date denotă că, fapta inculpatului Botezatu Anatolie reprezintă o abatere disciplinară, pentru comiterea căreia acestuia i s-a aplicat o sancțiune disciplinară, și anume concedierea.

Astfel, SA „Red Nord-Vest” este o întreprindere care nu cade sub noțiunea de organ sau persoană oficială, fiind în sensul celor expuse supra un particular, iar dările de seamă lunare „Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni” și „Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni”, așa după cum este indicat în rechizitoriu, nu au fost prezentate vreunui organ sau persoană oficială, fiind documente de ordin intern, care printre altele sunt niște extrase din programul calculatorului, nefiind reglementate, sub aspectul datelor ce trebuie să le conțină, de cine trebuie să fie semnate, șampilate, aprobate, avizate etc. nu numai că de vreun act cu caracter normativ, dar de nici un act sau regulament intern al SA „Red Nord-Vest”.

Numai documentele oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligațiuni constituie obiectul material al componenței de infracțiune prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și ca element obligatoriu al acestei componențe de infracțiuni, conform art.97 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, urmează a fi dovedit atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată.

Instanța de apel a conchis că, prin probele cercetate rezultă cert că Botezatu Anatolie nu a confecționat, nu a deținut și nu a falsificat un document oficial fals, care acordă drepturi și eliberează de obligații, astfel nefiind realizată latura obiectivă a infracțiunii imputate inculpatului, iar ca rezultat prima instanță corect a concluzionat că, la caz este incident temeiul prevăzut de art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, și anume fapta inculpatului Botezatu Anatolie nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal.

Reieșind din cele constatate, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță corect a conchis, că învinuirea adusă lui Botezatu Anatolie nu este bazată pe probe directe, utile și concludente ce ar confirma vinovăția acestuia, iar potrivit art. 8 alin. (3) în coroborare cu art. 389 CPP, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiuni a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător. O sentință de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță a ținut cont de aceste prevederi legale, precum și de principiul că toate îndoielile apărute și care nu pot fi înlăturate, se tratează în favoarea inculpatului și a adoptat o soluție întemeiată.

Totodată, instanța de apel a considerat întemeiată soluția instanței de fond privind lăsarea fără soluționare a acțiunii civile înaintată de reprezentantul SA „RED Nord-Vest”, or, potrivit art.387 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, în cazul când se dă o sentință de

achitare, instanța nu se pronunță asupra acțiunii civile dacă inculpatul a fost achitat pentru că nu sunt întrunite elementele infracțiunii sau există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, prevăzute în art.35 Cod penal.

Concomitent, fiind întemeiată soluția primei instanței cu privire la corpurile delictive.

14. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, care invocând temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, procurorul invocă că, instanța de apel neîntemeiat a menținut sentința de achitare a inculpatului, deoarece vinovăția acestuia de comiterea infracțiunilor imputate și-a găsit confirmare prin depozițiilor martorilor Cotorcea L., Vacarov D. depuse în cadrul urmăririi penale, deoarece în cadrul audierii în instanța de fond au dat cu totul alte declarații, a martorilor Suveica R., Gheorghită P., Lungu V., Dementiev I.

De asemenea, vinovăția lui Botezatu Anatolie se dovedește prin probele scrise și anume prin: raportul de furnizare a energiei electrice pentru luna februarie 2014, inventarierea mijloacelor de evidență FRED Dondușeni; informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe luna februarie 2014, realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pentru anul 2014 la FRED Dondușeni; facturile de livrare a energiei electrice în sectorul FRED Dondușeni pentru luna februarie, martie 2014, raportul de furnizare a energiei electrice pentru luna martie 2014, informație despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe luna martie 2014 FRED Dondușeni, elaborarea bancililor de stat și compensărilor reciproce pentru luna martie 2014, declarație, realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pentru anul 2014 la FRED Dondușeni, consumul util pe luna martie 2014 PRE Dondușeni; factura de livrare a energiei electrice în sectorul FRED Dondușeni pentru luna mai 2014, raportul de furnizare a energiei electrice pentru luna mai 2014, declarație, informație despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe luna mai 2014 FRED Dondușeni, declarație, evidența consumului util și realizării pe FRED Dondușeni pe luna mai 2014, elaborarea bancililor de stat și compensărilor reciproce pentru luna mai 2014, declarație, realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pentru anul 2014 la FRED Dondușeni; factura de livrare a energiei electrice în sectorul FRED Dondușeni pentru luna iulie 2014, realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pentru anul 2014 la FRED Dondușeni, evidența consumului util și realizării pe FRED Dondușeni pe luna iulie 2014, elaborarea bancililor de stat și compensărilor reciproce pentru luna iulie 2014 FRED Dondușeni, declarație, informație despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe luna iulie 2014 FRED Dondușeni, nota contabilă cu anexă evidența mișcării energiei electrice la SA Red Nord-Vest pentru anii 2013-2014, anexe și actul privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a SA Red Nord-Vest desfășurate în perioada 01.01.2013-31.08.2014, potrivit cărora în fișele personale a celor șapte consumatori casnici neîntemeiat se indicau majorări, iar ulterior micșorări de consum a energiei electrice nefiind emise facturile spre plată și fără a fi schimbate indicațiile contoarelor electrice, Aceste date eronate au fost incluse în dările de seamă lunare semnate de Botezatu Anatolie. Astfel, în perioada 01.01.13 – 31.08.14 neîntemeiat a fost majorat și micșorat consumul de energie electrică în total cu 657083 kW/h, ce a dus la calcularea și achitarea ilegală a primelor lui Botezatu A., și celorlalți angajați ai FRED Dondușeni în sumă totală de 27627,13

lei; informația SIS Direcția Teritorială Edineț din 24.10.2014 privind sesizările cu privire la abuzul de serviciu în activitatea factorilor de decizie din cadrul SA Red Nord-Vest și filialei Dondușeni cu materialele de control, printre care registru nr.51 din 24.10.2014, lămurirea depusă de Vacarov D., deviz general pentru lucrările de proiectare Alimentarea cu energie electrică a SRL Agro Eugen s.Fîntînița, r-nul Dondușeni, calcularea privind serviciile acordate; informația SIS Direcția Teritorială Edineț din 12.11.2014, calcularea privind serviciile acordate din 26.03,2014, registru nr.54 din 12.11.2014; deviz general pentru lucrările de proiectare Alimentarea cu energie electrică a SRL Agro Eugen s.Fîntînița, r-nul Dondușeni, calcularea privind serviciile acordate din 24.10.2014, contract de antrepriză nr.502 din 24.10.2014, factura de contract; procese-verbale de cercetare la fața locului din 26.01.2015, 23.02.2015, tabel fotografic; extras din registrul bunurilor imobile, fișa persoanei juridice Cotorcea Leonid; factura fiscală din 19.09.2013, contract de antrepriză nr.447 din 11.09.2013, calcularea privind serviciile acordate din 11.09.2013, bon de plată, factură fiscală, factură la contract, act de verificare din 01.12.2014; răspuns la interpelare din 27.03.2015 SA Rețelele Electrice de Distribuție Nord-Vest, calcularea privind servicii acordate din 27.03.2015, act prescripție privind examinarea rețelelor electrice de distribuție amplasate în localitățile Primăriei s. Fîntînița, r-nul Dondușeni; extras din registru privind executarea instalării pilonului adăugător în s. Fîntînița, proces-verbal de ridicare a registrului de evidență a lucrărilor din 11.03.2015; răspuns la solicitarea SA Rețelele Electrice de Distribuție Nord-Vest din 16.01.2015 cu anexă: fișa de post a directorului adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice, raport lunar de înfăptuire a lucrărilor de reparații.

Totodată, acuzarea a menționat că, referitor la învinuirea adusă în baza art.335 alin.(1) Cod penal, instanța de fond a ignorat probele acuzării, dând prioritate declarațiilor inculpatului, precum și depozițiilor anumitor martori, care, și-au schimbat în judecată declarațiile în favoarea inculpatului și, respectiv, declarațiile date urmau a fi apreciate critic.

Ce ține de starea deplorabilă a liniei LEA de 0,4 kW care urma a fi schimbată, nu se contestă, dar urma a fi schimbată cu respectarea procedurilor legal stabilite.

Instanțele judecătorești, la adoptarea hotărârii, au luat ca bază declarațiile martorului Vacarov Denis depuse în instanța de fond, însă acestea urmau a fi apreciate critic, or, declarațiile de la urmărirea penale sunt veridice și coroborează cu probele examinate, inclusiv cu declarațiile martorilor, care au declarat despre faptul, că Botezatu Anatolie a dat indicație de a efectua aceste lucrări. Acuzarea a insistat asupra audierii acestui martor, însă din motiv că acesta este plecat peste hotare la loc permanent de trai, a fost imposibil de a-l prezenta.

Referitor la învinuirea privind diminuarea artificială a indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderi a energiei electrice, instanța de apel a reținut lipsa legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, respectiv suma de 27627,13 lei nefiind una considerabilă pentru SA „RED Nord-Vest”. Aceasta fiind constatat în comparație cu fondul statutar al întreprinderii, care la acel moment era de 110 milioane de lei și în raport cu rulajul anual al societății. Însă, acuzarea consideră că prejudiciul a fost stabilit în proporții considerabile de reprezentantul SA Red Nord -Vest și nu în ultimul rînd, primele fiind acordate nemeritat pentru indici de performanță care au fost introduși intenționat eronat din plățile care erau achitate de consumatori, pentru energia electrică primită.

Cât privește introducerea lunară a datelor vădit eronate, a indicat că cu adevărat

programistul introducea datele, care îi erau prezentate și ulterior după introducerea lor urmau a fi verificate și semnate de către persoana responsabilă.

La fel, a indicat că nu este clară soluția instanței de apel, ce ține de sintagma din învinuire introducerea datelor vădit denaturate, deoarece aceasta nu se regăsește în latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.361 Cod penal. Botezatu Anatolie, organizând introducerea lunară în programul de calcul, a datelor vădit false, a și comis latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal și anume confecționarea documentelor false, ceea ce corect i-a fost incriminat. Mai mult, în fișa de post semnată de către inculpat, este prevăzută obligația de asigurare a evidenței energiei electrice primită în rețelele electrice și livrată consumatorilor.

Instanța de apel a concluzionat că reieșind din cerințele și obligațiile inculpatului menționate în fișa de post a funcției pe care Botezatu A. o deținea, că acțiunile inculpatului se atribuie la categoria abaterilor disciplinare, însă, concluzia dată este una greșită, or acțiunile inculpatului au fost intenționate, au durat o perioadă de timp îndelungată și au dus la cauzarea prejudiciului considerabil SA Red Nord-Vest.

Inculpatul a fost sancționat disciplinar pentru falsificarea indicatorilor la compartimentul pierderi pe anul 2012 și 8 luni a anului 2014, însă răspundere pentru prejudiciul cauzat prin acordarea premiilor nemeritate, nu a purtat.

De asemenea, nu este de acord cu motivarea instanțelor de judecată precum că dările de seamă lunare, nu au fost prezentate vreunui organ sau persoană oficială, fiind documente de ordin intern, care printre altele sunt niște extrase din programul calculatorului.

Astfel, evidența datelor nu se efectuează numai în interiorul întreprinderii, fiindcă energia electrică nu este produsă de întreprindere, dar este primită de la mai mulți producători, inclusiv și din afara țării. Respectiv, indicii reflectați în dările de seamă lunară, au o importanță majoră, fiind prezentați mai multor instituții statale, pentru calcularea tarifului energiei electrice.

15. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹) Cod de procedură penală, avocatul Tighinean Sorin în numele inculpatului Botezatu Anatolie a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru respingerea recursului, ca inadmisibil.

În susținerea poziției date, avocatul a invocat că referitor la învinuirea adusă lui Botezatu Anatolie pe episodul lucrărilor desfășurate pe LEA 0,4 kW la PT 272 și 273 din s. Fîntînița, acuzarea a calificat acțiunile inculpatului ca: folosirea intenționată de către persoana care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interesul terților, direct, ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanei juridice, însă nu a luat în considerare că la data săvârșirii infracțiunii (05.09.2013) Codul penal nu prevedea în calitate de indici în componența de infracțiune a normei date, folosirea intenționată a situației de serviciu în interesul terților, ci doar în interes material sau în alte interese personale. Modificarea articolului a avut loc un an mai târziu prin Legea nr.180 din 25.07.2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, intrată în vigoare la 15.08.2014. Astfel, în privința acestui episod Botezatu A. nu poate fi recunoscut vinovat, or, potrivit prevederilor art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar prevederile art.10 alin.(2) Cod penal, stabilesc că legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Cât privește celelalte episoade, a menționat că unica probă care ar demonstra cuantumul așa zis al prejudiciului considerabil adus SA Red Nord-Vest de către inculpat, servește un act privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a Societății pe Acțiuni Red Nord-Vest desfășurate în perioada 01.01.2013-31.08.2014, întocmit de inspectorul principal al Direcției inspectare financiară a societăților comerciale de pe lângă Ministerul Finanțelor Grozdanov A.

Consideră că ordonanța ofițerului de urmărire penală din 23.04.2015 prin care s-a dispus efectuarea reviziei economico-financiare este lovită de nulitate absolută, iar actul privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a Societății pe Acțiuni Red Nord-Vest din 05.06.2015 nu poate fi admis ca probă în proces, deoarece potrivit prevederilor art.142 alin.(1) CPP, expertiza se dispune în cazurile în care... *sînt necesare cunoștințe specializate ...*

Astfel, Codul de procedură penală stabilește clar și expres procedura în cazurile în care în proces se dispune o expertiză și anume – necesitatea unor cunoștințe specializate.

În legislația procesual-penală nicăieri nu este noțiunea ca numirea unei revizii financiar-economice, or potrivit art.2 alin.(1) CPP, procesul penal se reglementează doar de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod.

Atât numirea reviziei la SA Red Nord-Vest de către ofițerul de urmărire penală, cât și rezultatele inspecției financiare efectuate la această întreprindere au avut loc în afara cadrului legal.

Ce ține de învinuirea adusă lui Botezatu Anatolie în baza art.361 alin.(1) Cod penal, a menționat la un caz similar ca precedent, decizia nr. 1ra-834/2016 unde instanța de recurs prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31.05.2016 a dispus achitarea lui Gontea N. și Gorbatencova I. în baza art. 361 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, întreprinderea SA Red Nord-Vest este o întreprindere care nu cade sub noțiunea de organ sau persoană oficială, fiind un particular, iar dările de seamă Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni și Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni nu au fost prezentate vreunui organ sau persoană oficială, fiind documente de ordin intern, care printre altele sunt niște extrase din programul calculatorului, nefiind reglementate sub aspectul datelor ce trebuie să le conțină.

16. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de

procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen la 21 decembrie 2022.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023), *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art. 427 invocate în recurs.*

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs, procurorul invocă în calitate de temei pentru casarea deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.*

Cu referire la temeiul indicat de către recurent, precum că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, completul de judecată constată că, acest temei de casare nu și-a găsit confirmarea la judecarea recursului declarat, deoarece instanța de apel, a motivat suficient soluția de menținere a sentinței primei instanțe.

Completul de judecată reține că, instanța de apel investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, s-a expus argumentat prin prisma prevederilor legale, astfel, concluziile expuse conțin raționamente întemeiate asupra soluției de menținere a sentinței primei instanțe prin care inculpatul Botezatu Anatolie a fost achitat de învinuirea privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art. 335 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Prevederile art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, stabilesc că decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Prin urmare, completul de judecată notează că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Analizând conținutul recursului declarat, completul de judecată constată că procurorul critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu constituie temei de casare prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o

altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Opozant criticilor invocate de recurent privitor la aprecierea declarațiilor inculpatului, a martorilor cât și constatarea unor stări de fapt de către instanța de apel, completul de judecată notează că dezacordul cu aprecierea probelor a servit obiect de examinare și în instanța de apel.

Aprecierea probelor reprezintă o prerogativă exclusivă a instanțelor ce judecă fondul cauzei și în acest sens completul de judecată evidențiază că, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

În contextul dat, completul de judecată reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, completul de judecată apreciază critic argumentele procurorului recurent, deoarece acestea nu confirmă că soluția emisă de instanța de apel ar contravine aprecierilor expuse în motivarea acesteia.

Lecturând conținutul deciziei, completul de judecată a stabilit că concluziile instanței de apel privind menținerea sentinței prin care inculpatul Botezatu Anatolie a fost achitat de sub învinuirea în baza art. 335 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii, sunt bazate pe analiza și aprecierea tuturor probelor administrate în cauză.

Sub acest aspect, completul de judecată constată motivarea amplă și multilaterală a soluției adoptate de către instanța de apel, fiind expusă motivat concluzia privind nevinovăția inculpatului Botezatu Anatolie în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 335 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, or, vina inculpatului nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului.

La acest capitol, instanța de recurs reține că sunt întemeiate argumentele instanțelor de fond precum că, în acțiunile inculpatului Botezatu Anatolie lipsesc elementele laturii obiective a infracțiunilor incriminate și anume nu s-a constatat fapta prejudiciabilă de folosire a situației de serviciu și a bunurilor SA „Red Nord-Vest” de către Botezatu Anatolie în interesele lui Cotorcea Leonid, cu care inculpatul este rudă, or, potrivit fișei de post a directorului adjunct FRED pe furnizare a energiei electrice în atribuțiile inculpatului nu intră darea indicațiilor și organizarea lucrărilor de întreținere și exploatare a rețelelor electrice; precum și a abuzului de serviciu manifestat prin organizarea introducerii lunare în programul de calcul a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice pentru diminuarea artificială a indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderi și ca urmare primirea unor prime ce nu se cuvin în sumă de 27627,13 lei, prin ce a cauzat o pagubă considerabilă SA „Red Nord-Vest”, astfel, lipsește legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările

prejudiciabile; inclusiv SA „Red Nord-Vest” este o întreprindere care nu cade sub noțiunea de organ sau persoană oficială, fiind un particular, iar dările de seamă lunare „Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni” și „Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni”, așa după cum este indicat în rechizitoriu, nu au fost prezentate vreunui organ sau persoană oficială, fiind documente de ordin intern, care printre altele sunt niște extrase din programul calculatorului, nefiind reglementate, sub aspectul datelor ce trebuie să le conțină, de cine trebuie să fie semnate, ștampilate, aprobate, avizate etc. nu numai că de vreun act cu caracter normativ, dar de nici un act sau regulament intern al SA „Red Nord-Vest”. Numai documentele oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligațiuni constituie obiectul material și un element obligatoriu al componenței de infracțiune prevăzută de art. 361 alin.(1) Cod penal.

Careva probe concludente, pertinente și utile care să confirme faptul că inculpatul Botezatu Anatolie a acționat în interesele lui Cotorcea Leonid, urmărindu-se scopul direct de a-l scuti pe ultimul de la plata serviciilor de conectare a depozitului la sursa de energie electrică; că a organizat introducerea lunară pentru perioada 01.01.2013 - 01.09.2014 în programul de calcul a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice în volum total de 657 083 kwh pe conturile (fișele) personale ale mai multor consumatori casnici, fapt ce a generat micșorarea artificială a coeficienților de pierderi lunare a energiei electrice și, corespunzător, majorarea primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date, prin ce a cauzat o pagubă considerabilă SA „Red Nord-Vest”; precum și că a confecționat, deținut și a falsificat un document oficial fals, care acordă drepturi și eliberează de obligații, de către partea acuzării nu au fost prezentate.

Completul de judecată apreciază ca fiind întemeiate și mențiunile instanței de apel, care a reținut că, la data de 05.09.2013 în intervalul orelor 10:30-14:00 min. de către personalul sectorului nr.2 FRED Dondușeni, care era condus de către Vacarov Denis, la marginea s. Fîntînița, r-nul Drochia, și anume la transformatoarele LEA de 0,4 kV PT nr.272 și LEA de 0,4 kV fider 1 PT nr.273 au fost efectuate lucrări de întreținere și exploatare a rețelelor electrice.

Astfel, starea liniei LEA de 0,4 kV fider 1 PT nr.273 era una deplorabilă, fiind înregistrate mari pierderi, necesitând urgent reparație, iar despre acest fapt s-a discutat și la volanta operativă la care participă toți inginerii, unde a și fost luată decizia de a fi efectuate lucrări de reparație, în urma căreia Vacarov Denis a primit autorizația semnată de șef – Lungu Vasile.

Prin urmare, la data de 05.09.2013, cînd au fost efectuate lucrările respective, linia care a fost schimbată de la un transformator la altul alimenta cu energie electrică SRL „Kelley Grains”, care era inclusiv și proprietarul depozitului care la 11.10.2013 a trecut în proprietatea SRL „Agro-Eugen”, a cărui administrator este Cotorcea Leonid, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d.78-79, vol.IV).

De asemenea, instanța de apel corect a reținut ca neîntemeiată învinuirea adusă inculpatului Botezatu Anatolie precum că el a acționat în interesele lui Cotorcea Leonid, cu care este rudă, urmărindu-se scopul direct de a-l scuti pe ultimul de la achitarea serviciilor prestate. Or, în situația în care Botezatu Anatolie urmărea scopul de a-l scuti pe Cotorcea Leonid de la plata serviciilor de conectare a depozitului la sursa de energie electrică, atunci nu este clar de ce la data de 11.09.2013 între SRL „Agro-Eugen” și SA „Red Nord-Vest” au fost

încheiate contractul de antrepriză nr. DON n.447 și nr. DON n.448 (f.d.83-97, vol.IV), iar prin factura fiscală din 19.09.2013 se confirmă că SRL „Agro-Eugen” a achitat în beneficiul SA „Red Nord-Vest” suma de 6510,01 lei pentru efectuarea lucrărilor de montaj electric (f.d.82, vol.IV).

Totodată, instanța corect a apreciat critic declarațiile martorului Vacarov Denis date în cadrul urmăririi penale unde acesta a relatat că, „a îndeplinit aceste lucrări, deoarece a primit indicație verbală de la Anatolie Botezatu”, or, fiind audiat în instanța de fond martorul respectiv a menționat că nu ține minte să declare că a primit personal indicații de la Botezatu Anatolie susținând în continuare poziția că despre aceasta s-a discutat la volantă, iar lucrările au fost efectuate în baza autorizației de lucru semnate de către Lungu Vasile.

În acest sens, completul de judecată conchide că instanța de apel corect a reținut că declarațiile martorului Vacarov Denis depuse în cadrul ședinței instanței de fond sunt veridice și reflectă evenimentele ce au avut loc în realitate, iar cele din cadrul urmăririi penale au fost făcute la sugestia organului de urmărire penală. Cele nominalizate sunt confirmate și prin declarațiile martorului Lungu Vasile, care în cadrul ședinței de judecată a declarat că ... „*Demersurile le-a scris din informația direcției de securitate, ei i-au dat toată informația. SIS-ul a venit și i-au arătat conturile și i-au spus să scrie demers la întreprindere*”, cât și prin declarațiile martorului Culibaba Veronica, care, în cadrul urmăririi penale a relatat că a fost impusă de persoana pe nume Sergiu de la SIS să indice că anume Botezatu Anatolie a efectuat modificările respective în program, însă ea a refuzat, deoarece așa ceva nu a văzut.

La fel, instanța de recurs atestă ca fiind întemeiat și argumentul instanței de apel precum că, acuzarea nu a prezentat careva probe, care să demonstreze că Botezatu Anatolie a organizat introducerea lunară pentru perioada 01.01.2013-01.09.2014 în programul de calculator a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice în volum total de 657 083 kwh pe conturile (fișele) personale ale mai multor consumatori casnici, fapt ce a generat micșorarea artificială a coeficienților de pierderi lunare a energiei electrice și, corespunzător, majorarea primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date. Or, din declarațiile martorilor Crețu Ala și Culibaba Veronica se constată cu certitudine că, responsabil de introducerea și modificarea datelor din program era programistul Luca Ludmila, care însă nu a fost recunoscută și audiată în calitate de martor pentru a elucida circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, cum ar fi: să explice de la cine concret și direct a primit indicațiile de a efectua modificările în programul calculatorului pe conturile consumatorilor casnici din speță, cu ce scop, a informat sau nu despre aceasta conducerea, inclusiv pe directorul adjunct pe furnizarea energiei electrice Botezatu Anatolie.

Din declarațiile martorului Culibaba Veronica rezultă că, la faza de urmărire penală când a dat explicații cu privire la acest caz persoana pe nume Sergiu de la SIS i-a spus să scrie explicații pe 4 foi și să indice că modificările în program au fost efectuate de către Botezatu Anatolie, însă ea a refuzat și a indicat că a văzut că modificările respective au fost făcute de către programist, faptul respectiv fiind susținut și în cadrul audierii sale atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel.

Potrivit actului de învinuire s-a constatat că suma prejudiciului cauzat SA „Red Nord-Vest” este de 27 627,13 lei, iar potrivit art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și

însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În consecință, completul de judecată menționează că, instanța de apel corect a reținut că prejudiciul material cauzat SA „Red Nord-Vest” ca urmare a introducerii eronate a indicatorilor FRED Dondușeni la compartimentul pierderi și ca urmare primirea unor prime ce nu se cuvin în sumă de 27627,13 lei nu reprezintă un prejudiciu considerabil pentru SA „Red Nord-Vest” în situația în care la acel moment fondul statutar al întreprinderi era de 110 milioane de lei, și în raport cu rulajul anual al societății.

Astfel, just s-a conchis că nu poate fi admis în calitate de probă ce ar confirma vinovăția inculpatului Botezatu Anatolie actul privind rezultatele inspecției financiare tematice a activității economico-financiare a SA „RED Nord-Vest” desfășurate în perioada 01.01.2013-31.08.2014 din 05.06.2015 (f.d.3-335, vol. II), care trezește anumite dubii, deoarece acesta a fost anexat la materialele cauzei în lipsa ordonanței organului de urmărire penală.

Mai mult, prin actul respectiv se confirmă cuantumul sumei achitate salariaților cu titlu de premie, inclusiv fiind descrisă procedura de acordare și calculare a premiilor, informații care sunt irelevante speței.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, potrivit fișei de post pentru funcția de director adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice de conducere, semnată de către Botezatu Anatolie, la capitolul III – „Obligațiuni” este prevăzut că, directorul adjunct FRED pe furnizarea energiei electrice de conducere este obligat să asigure evidența energiei electrice primită în rețelele electrice și livrată consumatorilor (pct. 3.1.); efectuarea analizei permanente a pierderilor pentru energia electrică, determinarea zonelor cu pierderi supranormative, motivelor și formelor care crează aceste pierderi, aplicarea măsurilor operative pentru excluderea pierderilor (pct. 3.8), asigurarea efectuării evidenței, alcătuirea și prezentarea dărilor de seamă cu privire la energia primită și furnizată, micșorarea și revizuirea materialelor care prezintă valori (pct. 3.12); iar la capitolul V – „Responsabilități”, acesta se face responsabil pentru asigurarea evidenței energiei electrice primită în rețeaua electrică și realizată consumatorilor (pct. 5.1); la fel, acesta duce responsabilitate disciplinară și materială în conformitate cu legislația în vigoare (pct.5.2) (*f.d.140-143, vol.IV*).

Prin urmare, reieșind din cerințele și obligațiile inculpatului Botezatu Anatolie specificate în fișa de post a funcției pe care acesta o deținea, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului se atribuie la categoria abaterilor disciplinare, adică la acele fapte săvârșite de către salariat, prin care acesta a încălcat regulamentul intern, contractul individual de muncă sau contractul colectiv de muncă aplicabil, ordinele și dispozițiile legale ale conducătorilor ierarhici superiori.

Din materialele cauzei rezultă că, în privința inculpatului Botezatu Anatolie la data de 13.10.2014 a fost emis ordinul directorului general al SA „Red Nord-Vest” nr. 367-p, potrivit căruia în privința acestuia a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de concediere pentru faptul falsificării indicatorilor la compartimentul pierderi pe anul 2013 și 8 luni a anului 2014 (*f.d.40, vol.IV*).

Împrejurările date denotă că, fapta inculpatului Botezatu Anatolie reprezintă o abatere

disciplinară, pentru comiterea căreia acestuia i s-a aplicat o sancțiune disciplinară, și anume concedierea.

În acest sens, instanțele judecătorești au reținut faptul că, SA „Red Nord-Vest” este o întreprindere care nu cade sub noțiunea de organ sau persoană oficială, fiind în sensul celor expuse supra un particular, iar dările de seamă lunare „Realizarea indicilor de desfacere a energiei electrice pe FRED Dondușeni” și „Informația despre calcularea, achitarea și datoriile pentru energie pe FRED Dondușeni”, așa după cum este indicat în rechizitoriu, nu au fost prezentate vreunui organ sau persoană oficială, fiind documente de ordin intern, care printre altele sunt niște extrase din programul calculatorului, nefiind reglementate, sub aspectul datelor ce trebuie să le conțină, de cine trebuie să fie semnate, ștampilate, aprobate, avizate etc. nu numai că de vreun act cu caracter normativ, dar de nici un act sau regulament intern al SA „Red Nord-Vest”.

Prin urmare, numai documentele oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații constituie obiectul material al componentei de infracțiune prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal și ca element obligatoriu al acestei componente de infracțiuni, conform art. 97 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, el trebuie de dovedit atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată.

Reținând cele menționate, completul de judecată conchide că, săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, în circumstanțele învinuirii formulate, contravine art.3 alin. (2) Cod penal și art. 22 din Constituție, or, la caz se atestă interpretarea extensivă în defavoarea inculpatului a dispozițiilor art. 361 alin. (1) Cod penal în situația în care au fost recunoscute actele interne (dările de seamă) ale SA „Red Nord-Vest” ca fiind documente oficiale, care acordă drepturi și eliberează de obligații, prin ce au fost aplicate prin analogie dispozițiile art. 361 alin. (1) Cod penal, lucru inadmisibil într-un proces penal.

În sensul dat, completul de judecată notează că nu poate fi admisă condamnarea lui Botezatu Anatolie pentru infracțiunile prevăzute de art.335 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, după cum a fost solicitat de către procuror, or, la materialele cauzei nu sunt probe care ar confirma că inculpatul a acționat în interesele lui Cotorcea Leonid, urmărindu-se scopul direct de a-l scuti pe ultimul de la plata serviciilor de conectare a depozitului la sursa de energie electrică; că a organizat introducerea lunară pentru perioada 01.01.2013 - 01.09.2014 în programul de calcul a datelor primare vădit eronate privitor la livrarea energiei electrice în volum total de 657 083 kwh pe conturile (fișele) personale ale mai multor consumatori casnici, fapt ce a generat micșorarea artificială a coeficienților de pierderi lunare a energiei electrice și, corespunzător, majorarea primelor pentru rezultatele activității subdiviziunii date, prin ce a cauzat o pagubă considerabilă SA „Red Nord-Vest”; precum și că a confecționat, deținut și a falsificat un document oficial fals, care acordă drepturi și eliberează de obligații.

Prin urmare, completul de judecată conchide că motivele esențiale care au fost expuse de către procuror în cererea de recurs, au primit aprecierea corespunzătoare sub toate aspectele de către instanța de apel, astfel invocările recurentului privind faptul că decizia nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sunt neîntemeiate.

Completul de judecată consideră că, instanța de apel a reverificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele la care a avut acces și care au fost prezentate de părți, apreciindu-le cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fapt ce a determinat instanța de

a concluziona că din probele administrate la materialele cauzei, vinovăția inculpatului Botezatu Anatolie în comiterea infracțiunilor prevăzute art.art. 335 alin.(1) și 361 alin.(1) Cod penal, nu și-a găsit confirmarea, constatând că în speță lipsește latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii.

Instanța de recurs respinge alegațiile recurentului precum că, instanța de apel nu a depus efort pentru aprecierea și evaluarea probelor prezente la materialele cauzei penale, or, instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea achitării inculpatului, așa cum susține recurentul, fiind analizate în ansamblul toate probele, din punct de vedere al coroborării acestora, corect ajungând la concluzia că ele nu sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului Botezatu Anatolie.

Totodată, completul de judecată atestă că, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel și prin hotărârea sa a oferit răspunsuri complete și argumentate asupra acestora, în coraport cu circumstanțele stabilite în prezenta speță, ce au fost verificate în ședința de judecată, fiind oferite răspunsuri la argumentele esențiale.

Din conținutul deciziei atacate, nu poate fi desprinsă concluzia privind examinarea unilaterală a probatoriului administrat în această cauză, odată ce instanța a respectat procedura de cercetare a probelor per ansamblu, atât cele din partea acuzării, cât și cele ale apărării.

Rezumând cele expuse, completul de judecată statuează că criticele expuse în recursul declarat, nu constituie erori în sensul art. 427 din Codul de procedură penală, deoarece instanța de apel a analizat obiectiv circumstanțele cauzei și a dat răspuns la toate chestiunile de fapt și de drept, fiind expuse în coraport cu poziția părților și a argumentelor de motivare a soluției emise de prima instanță, astfel fiind atestat că decizia instanței de apel corespunde normelor procesual-penale, este legală și întemeiată.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, completul de judecată constată motivarea amplă și temeinică a hotărârii pronunțate prin prisma procesului de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului Botezatu Anatolie, astfel completul de judecată conchide asupra faptului că hotărârea atacată este în corespundere cu exigențele art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În esență, completul de judecată observă că, instanța de apel a dat o apreciere clară circumstanțelor cauzei, adoptând concluzii motivate, concluzii pe care instanța de recurs și le însușește, din motivul temeiniciei acestora, fiind inoportună repetarea acestora, fapt ce este în corespundere și cu practica constantă a CtEDO, expusă în pct. 37 din hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010, potrivit cărei art. 6 §1 deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În ansamblul circumstanțelor constatate, din motiv că argumentele recursului declarat de către procuror nu și-au găsit confirmare, iar la examinarea recursului nu s-au depistat erori de drept, ce ar genera casarea hotărârii atacate, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

17. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Inadmisibilitatea recursului declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe *Botezatu Anatolie Xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Malanciuc Ion

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia